ILYA
VARȘAVSKI
U.R.S.S.

BAL MASCAT

Țăcănind ritmic, automatul își înregistra operațiile. Cu ochii închiși, dormitam într-un fotoliu adînc, așteptînd sfîrșitul consultației.

În sfîrșit răsună melodios o sonerie.

— Mda, spuse medicul, cercetînd pelicula, o hipotensiune neînsemnată, o ușoară aritmie, oboseală, dar starea generală nu e alarmantă. Ei da, acesta-i diagnosticul. Sînteți pur și simplu obosit. Unde vreți să vă petreceți concediul ?

— Nu știu, am răspuns. La drept vorbind, toate stațiunile balneare... Afară de asta n-aș vrea să-mi las tocmai acum serviciul.

— Munca e muncă, dar acum aveți nevoie de odihnă. Știți ce ? O clipă doctorul rămase pe gînduri. Poate că pentru dumneavoastră ar fi recomandabil să călătoriți. Schimbarea mediului, alți oameni, orașe necunoscute... O mică doză de romantism după cutreierarea unor locuri îndepărtate e mai folositoare decît orice leac.

— Am să reflectez la sfatul pe care mi-l dați, am răspuns.

— Nu este un sfat, ci o prescripție. Am trecut-o și în carnetul de control al sănătății dumneavoastră.

*

Mă plimbam pe o stradă a unui oraș necunoscut.

Portarul hotelului m-a avertizat că mai curînd de miezul nopții nu va avea camere libere. Pînă atunci trebuia să mă hotărăsc cum să-mi petrec seara.

Deodată privirea mi-a fost atrasă de o clădire iluminată a giorno. Pe frontonul ei atîrna o pînză uriașă, pe care erau desenate măști.

„Mare bal mascat studențesc de primăvară".

Acest anunț m-a ispitit.

La intrare am cumpărat o semimască roșie și o pelerină de hîrtie roșie. Un tînăr îmbrăcat într-un costum de Pierrot îmi întinse zîmbind o garoafă roz.

Răsucind în mînă floarea, m-am strecurat printre perechile care, în lumina orbitoare, dănțuiau antrenate de muzica zgomotoasă.

O fată înaltă, îmbrăcată într-un negru domino, îmi răsări în faţă. Doi ochi albaştri mă fixară înfriguraţi prin mica mască de catifea.

— Credeam că nu mai vii! spuse, luîndu-mă de mînă. O privii mirat. Să nu mă laşi singură! îmi şopti, uitîndu-se speriată în jur. Am impresia că Magistrul a pus ceva la cale. Mi-e frică! St! Iată-l că vine!

De noi se apropie un uriaş în costum de pirat. O spadă lungă i se lovea caraghios de botforii purpurii. O panglică neagră îi acoperea un ochi, trecînd peste obrazul împodobit cu o barbă roşcovană. Vreo zece draci şi drăcuşori îi formau suita.

— Ei, dar dumneata nu eşti un fricos! strigă bătîndu-mă pe umăr. Jur pe moştenirea Diavolului că astăzi te vei căsători cu ea, oricît m-ar costa asta!

— Mirele, mirele! stîrniră zarvă dracii, prinzînd a juca în jurul nostru. Daţi-i Elixirul Stelelor!

Cineva îi puse în mînă un flaconaş de argint.

— Bea! ordonă aspru Piratul. S-ar putea ca aceasta să fie ultima-ţi şansă.

Am dus mecanic sticla la buze. Lichidul untdelemnos, aromat îmi arse cerul gurii.

— Mirele, mirele! strigau tropăind dracii. A băut Elixirul Stelelor!

Cu un gest poruncitor Piratul le făcu semn să tacă.

— Aici e greu să ne-nţelegem, îmi spuse uriaşul. Să mergem în curte. Iar dumneavoastră, doamnă, urmaţi-ne, se înclină el ironic în faţa fetei care tremura.

Ne conduse îndelung prin încăperile părăsite, pline de praf, împodobite cu vechi tapete.

— Aplecaţi-vă capetele, zise Piratul deschizînd o uşiţă îngustă ascunsă în perete.

Ieşirăm în curte. Acolo ne aştepta, aidoma unui catafalc, o caretă neagră cu patru cai înhămaţi la ea.

— Ce trăsurică minunată pentru călătoria de nuntă! hohoti Piratul împingîndu-ne înăuntru — pe fată şi pe mine. Apoi se aşeză pe capră şi pocni din bici.

Roţile îmbrăcate în şine de fier zdrăngăniră pe caldarîm. În curînd zgomotul roţilor se domoli: părea că înaintează pe un drum de ţară.

Fata plîngea suspinînd încetişor, într-un colţ al trăsurii. Am cuprins-o pe după umeri; deodată ea mă îmbrăţişă, sărutîndu-mă îndelung.

— Ei, nu! tună glasul Piratului. Mai întîi trebuie să vă cunun. Vom vedea apoi dacă o să vă mai ardă de sărutat. Coborîţi! Şi, grosolan, apucă mîna tovarăşei mele de drum.

O clipă în mîna fetei licări un mic revolver. Izbucnirea împușcăturii lumină tufișurile de pe marginea drumului și figurile încremenite în caretă.

— Magistrul e mort. Te implor, fugi ! îmi strigă necunoscuta, luptîndu-se cu umbrele cenușii, enorme care o împresuraseră.

I-am sărit în ajutor, dar în acel moment mă înșfăcară două furnici uriașe, îmi legară mîinile și mă împinseră îndărăt în caretă. A treia furnică sări pe capră și trăsurica o zbughi săltînd prin hîrtoape.

Toată această drăcovenie nu mai semăna de loc a bal mascat. Deodată ne oprirăm și mă pomenii tîrît într-o fîntînă înclinată.

În cele din urmă am zărit lumină. Într-un salon vast, zmeuriu, stăteau tolănite în fotolii cinci furnici uriașe.

— Excelență ! exclamă unul dintre străjerii care mă-nsoțeau, adresîndu-se către himenoptera cea mai grasă, la picioarele căreia zăceam. Trădătorul a fost prins.

— V-ați angajat într-un joc periculos ! zbieră spre mine namila căreia i se spusese „excelență". Unde este ascunsă Moștenirea Diavolului ? Credeți că încercările voastre naive vor putea amîna măcar pentru cîteva momente ziua în care vom ieși la suprafață ? ! Ziua care a fost pregătită timp de douăzeci și cinci de mii de ani ! Aflați că fiecare pas al vostru a fost urmărit. Tăceți pentru că n-aveți ce răspunde. Nu face nimic, mîine o să vă dezlegăm limbile. O să vedeți că sîntem pe cît de îndurători pe atît de cruzi. Iar acum — le porunci străjerilor — aruncați-l în prăpastie. Nu-i astăzi noaptea nunții lui ?

Un rîs sardonic încheie aceste cuvinte.

Din nou am fost îmbrîncit în beznă.

Îndată simții cum mă rostogolesc și auzii zgomotul unei trape care cădea deasupra capului meu.

Zăceam pe un așternut moale și rău mirositor. Prin apropiere răsuna un hohot de plîns reținut. La o licărire de lumină am văzut-o pe tînăra mascată, cu capul sprijinit de perete.

— Dumneata ești ? șopti ea, acoperindu-mi cu sărutări obrazul. Credeam că te-au torturat. Nu știi de ce sînt în stare acești monștri. Mai bine moartea decît soarta crudă de-a cădea în mîinile lor. Trebuie neapărat — orice s-ar întîmpla — să fugim de aici.

Disperarea ei îmi dădu curaj. Cu mari sforțări am izbutit să-mi rup legăturile de la mîini și să mă apropii de perete. La înălțimea unui om erau niște gratii prin care zării un lung coridor.

Adunîndu-mi toate puterile am îndoit gratiile și am ajutat necunoscutei să iasă prin deschizătura ivită.

Alergarăm vreme îndelungată prin coridorul semiobscur îmbrăcat în marmură neagră, pînă ce deasupra capetelor noastre văzurăm stelele.

La ieșire, pe iarbă, zăcea trupul Piratului. M-am aplecat asupra lui și am scos din teacă spada-i lungă.

Trei furnici fantastice se aruncară în întîmpinarea noastră; mi-am simțit spada ascuțită pătrunzîndu-le prin tăria zalelor.

— Repede, repede! mă zorea prietena mea. Alte sute de furnici vor apărea acum.

Alergam pe drum auzind mulțimea tropotelor care ne urmăreau.

Deodată, în fața noastră, licări o luminiță. În drum se afla careta neagră. Un pitic înveșmîntat într-o livrea roșie ținea caii de dîrlogi.

— Sîntem salvați! strigă fata trăgîndu-mă în trăsurică.

Piticul urcă pe capră și struni aprig caii.

Careta se hurduca îngrozitor, gonind bezmetic. Eram aruncați dintr-un colț într-altul. Pe neașteptate, răsună un trosnet și cu toții ne pomenirăm zvîrliți pe o coastă.

— Repede, repede! îngăimă fata, ajutîndu-mă să ies de sub sfărîmături. Trebuie neapărat să salvăm harta pînă n-află Chiorul de moartea Magistrului. E îngrozitor să ne gîndim ce se va întîmpla în cazul cînd ei vor pune stăpînire pe Moștenirea Diavolului.

Pe străzile obscure ale suburbiei, rarii trecători își întorceau capetele, uimiți de ciudata îmbrăcăminte a prietenei mele. În ce mă privește, îmi pierdusem costumul de bal în încăierarea cu uriașele furnici.

Am condus-o pe fată pînă la un felinar, vrînd să-i scot masca.

— Cine ești dumneata?! exclamă ea, cercetîndu-mi uluită chipul. Apoi țipă prelung și o luă la fugă. Mă repezii după ea.

Albii pantofiori ai necunoscutei păreau că zboară prin văzduh. De cîteva ori, ajungînd pînă în colțul străzii, zăream licărind pentru o clipă negrul domino. După cîteva cotituri fata dispăru.

M-am oprit să-mi trag răsuflarea.

— Ei, cum vă simțiți? mă întrebă doctorul, luîndu-mi de pe cap firele de contact.

Eu continuam să respir din greu.

— Minunat! spuse el, examinînd pelicula. Acum faceți un duș ionizant și vă puteți întoarce la muncă. Această călătorie de trei minute o să vă învioreze pentru cel puțin o jumătate de an.

În românește de IACOB BABIN

ILYA VARŞAVSKI

U. R. S. S.

Născut în 1909. În tinereţe a fost marinar. Apoi a devenit inginer constructor. În 1929 a publicat — în colaborare cu N. Slepnev şi D. Varşavski — cartea „Clandestin în jurul lumii". Pînă în 1960 n-a mai apărut în literatură. Apoi a început să scrie povestiri ştiinţifico-fantastice, care au fost strînse în următoarele volume : „Cafeneaua moleculară", „Omul care a văzut antilumea" şi „Soarele apune la Donomaga". Preferă genul scurt, adesea cu subiecte caustice sau cu o coloratură umoristică-satirică,

Cafeneaua moleculară

Întrucît indicatorul calculatorului electronic care înregistrează purtarea lui Mişka a arătat o săptămînă întreagă nota „excepţional", am hotărît să sărbătorim acest eveniment.

Liulea şi-a exprimat dorinţa să mergem la concertul sugerărilor de senzaţii, eu am propus să vizităm Muzeul aromelor băuturilor alcoolice, dar Mişka a opinat morţiş pentru Cafeneaua moleculară.

Desigur, am ales cafeneaua, deoarece Mişka s-a comportat frumos şi ar fi fost nedrept să-l lipsim de dreptul său de a alege.

Am ajuns acolo vertiginos cu aviongîndul : pe drum doar o singură dată am fost scuturaţi atunci cînd m-am gîndit că n-ar fi rău să trecem, pentru un minut, şi pe la muzeu. Din fericire, nimeni n-a observat nimic.

În cafenea ne-am îndreptat spre o măsuţă roşie, dar Liulea spuse că-i place mai mult mîncarea sintetică din petrol deschis decît din cel închis. I-am amintit că ziarele au scris că amîndouă au exact aceeaşi valoare. Liulea mi-a răspuns că, probabil, nu-i decît un capriciu al ei, dar cînd faci ceva pentru plăcerea cuiva de ce n-ai lua în seamă şi capriciile ? Nu

ne-am împotrivit pentru că noi o iubim foarte mult pe Liulea şi doream ca şi ea să se bucure de venirea noastră la cafenea.

Cînd ne-am aşezat la o măsuţă albă, pe ecranul televizorului apăru chipul robotului cu o tichie şi halat alb. Zîmbind, robotul ne informă că la Cafeneaua sintezelor moleculare se află trei sute şaizeci de preparate. Pentru a primi un fel de mîncare trebuie neapărat să alegem numărul respectiv de pe discul automatului şi mîncarea va fi sintetizată direct în farfuriile noastre. Şi a mai spus că, în cazul în care dorim ceva inexistent pe lista meniului, e necesar să ne ridicăm lîngă frunte antena, să ne închipuim respectivul preparat, iar aparatul ne va executa comanda.

L-am privit pe Mişka şi am înţeles că noi vrem numai ceea ce nu se află trecut în meniu.

Liulea şi-a comandat o farfurie de clătite, iar eu un pseudobiftec. Era rumenit şi foarte apetisant şi plăcut la vedere. Liulea îmi spuse că ea nu poate mînca atîtea clătite, să iau eu jumătate din ele. Aşa şi făcurăm, iar eu i-am dat o jumătate de biftec.

În timp ce făceam acest schimb, Mişka scormonea posomorît cu furculiţa mîncarea născocită de el, făcută din castraveţi muraţi, scrumbii, frişcă şi gem de zmeură, căznindu-se să înţeleagă de ce, cîteodată, o îmbinare a tot ce e mai bun dă ceva dezgustător.

Mi-a fost milă de el, aşa că i-am luat farfuria şi am azvîrlit-o în crematoriu, iar Liulea i-a spus că atunci cînd născoceşti vreun fel de mîncare trebuie să fii cu mai multă luare-aminte.

Mişka a început apoi să sintetizeze o prăjitură care să semene cu o navă cosmică, iar eu, în aceeaşi vreme, încercam să-mi închipui ce gust ar avea o băutură, pentru mine, dacă în ea s-ar adăuga o picătură de coniac. Cît pe ce era să-mi reuşească, dar deodată se aprinse semnalul şi pe ecran apăru robotul spunînd că în cafeneaua lor este interzisă comanda unui asemenea preparat.

Mîngîindu-mi mîna, Liulea îmi spuse că-i pare rău de mine şi că de la cafenea ea şi cu Mişka vor pleca acasă, iar eu mă voi putea duce la muzeu. Liulea se preocupă întotdeauna de alţii mai mult decît de ea. Ştiind doar că ar fi vrut să meargă la concertul senzaţiilor, i-am spus că-l voi aduce eu acasă pe Mişka, aşa că ea va putea merge la concert. Atunci Liulea a spus că-i mai bine să mergem cu toţii acasă şi să petrecem o seară agreabilă.

M-am gîndit să-i fac o plăcere şi am născocit pentru ea un fruct care să aibă forma portocalei, gustul răcoros al unei îngheţate, iar aroma — parfumul preferat al Liulei. A zîmbit şi a muşcat curajoasă o bucată mare. Întotdeauna îmi place cînd Liulea zîmbeşte, căci atunci o iubesc cel mai mult.

Cînd ne-am aşezat în aviongînd ca să mergem acasă, ea spuse că aceste vechi cafenele moleculare sînt lucruri drăguţe şi că în ele sînt mai gustoase acele preparate care se sintetizează şi la noi acasă de la staţia centrală. Mi-am închipuit că aceasta se-ntîmplă, probabil, deoarece la sintetizarea mîncărurilor în ele pătrund, pe fire, fel de fel de paraziţi.

Seara, Liulea a început deodată să plîngă. Spunea că mîncarea sintetică e dezgustătoare, că nu poate suferi cibernetica şi că vrea să trăiască în mijlocul naturii, să umble desculţă, să mulgă capra şi să bea lapte natural cu pîine gustoasă de secară. Şi a mai spus că senzaţiile sugerate sînt nişte parodii ale simţurilor omeneşti.

Mişka, de asemenea, a izbucnit în plîns, susţinînd că ordinatorul comportării este o invenţie josnică şi că băiatul cu numele de Tom Sawyer, care a trăit în antichitate, s-a descurcat foarte bine şi fără acest calculator. După aceea a spus că s-a înscris în cercul de electronică numai ca să înveţe cum să înşele calculatorul şi, dacă aceasta nu-i va reuşi, va face o praştie şi va distruge cu ea automatul acela stupid.

Am încercat să-l liniştesc, deşi m-am gîndit şi eu că s-ar putea ca Muzeul aromelor să nu fie chiar o invenţie atît de strălucită şi nici pseudobiftecul. În general, pesenne, cu toţii am obosit comandîndu-ne preparatele dorite.

Pe urmă ne-am culcat.

Noaptea am visat că m-am luptat, piept la piept, cu un urs şi că şedeam cu toţii în jurul unui foc şi că mîncam gustoasa carne de urs, mirosind a sînge şi a fum.

Mişka înfuleca hălci de carne, iar Liulea îmi zîmbea cu surîsul ei minunat şi puţin sfios.

Este greu de presupus cît de fericit am fost în somn, deoarece nu-mi amintesc să fi vorbit despre marea dragoste pe care o port Liulei şi lui Mişka.

În româneşte de I. BABIN

ILYA VARŞAVSKI

Scriitorul de anticipaţie sovietic Ilya Varşavski este cunoscut prin nota de umor pe care o imprimă unora dintre povestirile sale SF. Ultimul său volum de povestiri („Soarele apune în Donomaga", „Molodaia gvardia", 1966) grupează piesele în trei părţi, din care ultima conţine sub titlul „SF în suc propriu", parodii literare, „parodii ştiinţifice" şi simple schiţe vesele. Autorul parodiază mai ales acele idei care în ultimul timp au devenit aproape un atribut sine-qua-non al scrierilor SF.

TELEPATIE SAU PARAPSIHOLOGIE?

Parapsihologia, ştiinţa care studiază fenomenele transmiterii şi citirii gîndurilor de la distanţă, face parte dintr-un domeniu al cunoştinţelor umane dintre cele mai vechi şi mai puţin cercetate şi care cuprinde un mare complex de probleme de psihologie, fiziologie şi de răspîndire a oscilaţiilor electromagnetice.

Noi dispunem de dovezi indiscutabile că încă la începuturile dezvoltării sale omenirea cunoştea bine misterioasele fenomene ale transmiterii gîndurilor fără ajutorul celui de-al doilea sistem de semnalizare, care este, după Pavlov, vorbirea omenească. Aceasta o dovedesc numeroase legende şi poveşti ajunse pînă la noi din vremurile cele mai vechi.

Nivelul scăzut de cunoştinţe din stadiul primar al evoluţiei societăţii umane a făcut inevitabil ca fenomenele parapsihologice observate în acea vreme să fie acoperite de un văl mistico-religios.

Dînd hotărît la o parte învelişul religios, sîntem în drept să scoatem de-aici grăuntele faptelor şi să examinăm aceste fapte de pe poziţii pur ştiinţifice.

Prima referire la fenomenele parapsihologice o găsim în mitul căderii în păcat, în care Şarpele i-a sugerat Evei ideea de a

fura un măr din Pomul Cunoașterii Binelui și a Răului. Este întru totul firesc să se excludă orice posibilitate de comunicare cu ajutorul vorbirii între un șarpe lipsit de grai și Eva. Trebuie să excludem, de asemenea, și ipoteza că reptila ar fi influențat psihicul Evei prin gesturi, deoarece șerpii n-au membre. În acest fel rămîne numai să presupunem că imaginea mărului a apărut în conștiința Evei prin sugestie de la distanță.

Odată ce omul a acumulat cunoștințe cu caracter pur aplicativ, s-a lărgit implacabil cercul de fapte din domeniul transmiterii gîndurilor de la distanță.

La fel cum chimia modernă consideră drept stră-strămoș al său alchimia, parapsihologia purcede de la telepatie. Dar, împrumutînd de la telepatie obiectul studiului, parapsihologia a modificat radical noțiunile idealiste ce stăteau la temelia acestei științe. În locul termenului „suflet", folosit de telepați, parapsihologia folosește noțiunea de „personalitate". Cuvîntul „mediu" a fost înlocuit cu termenul științific „percipient". Noțiunea mistică a telepaților despre „forța magnetică" este înlocuită în parapsihologia modernă cu noțiunea de capacitate inductivă a persoanei care sugerează.

Faptele de care dispun parapsihologii permit ca influențele parapsihologice să se împartă în următoarele categorii :

1. Sugerarea senzațiilor.
2. Presimțirile unei persoane în raport cu alta, aflată cu ea în relații parapsihologice.
3. Sugerarea imaginilor.
4. Citirea gîndurilor altora.

Un exemplu de sugerare a senzațiilor deosebit de convingător ne dă cunoscutul parapsiholog francez Henry Trompleur în cartea sa „Dar dacă ?...", carte ce a făcut mare vîlvă.

Călătorind împreună cu un amic, el a tras odată la un mic hotel de provincie. Patul în care dormea profesorul Trompleur, așa cum s-a constatat, era plin de ploșnițe. Toată noaptea el n-a putut închide un ochi din pricina senzațiilor neplăcute ce le simțea pe tot corpul. Mare i-a fost mirarea cînd, dimineața, a aflat că amicul său, care dormea în altă cameră (împrejurare pe care o subliniez în mod deosebit), a avut în noaptea aceea aceleași senzații !

Un foarte interesant caz de telepa... pardon, fenomen parapsihologic a fost prezentat la ședința din 12 iulie 1895 a Societății de telepatie din Sankt-Petersburg.

Ştabs-căpitanul Valetov, care convieţuia cu consoarta sa de cincisprezece ani, a plecat fără ea în Caucaz. După zece zile, în timp ce-şi trata cu cafea prietenele, la ora 12 ziua, soţia a exclamat deodată :

— Mi se pare că Kolea al meu iar a pierdut la cărţi !

În şedinţa societăţii a fost prezentat un înscris, autentificat cu martori la notariat, care arăta că exact în acel moment Valetov, declarînd marele şlem la culoarea de cupă, a rămas fără patru levate.

În anul 1912 am întîlnit o varietate din cele mai rare ale relaţiilor parapsihologice, şi anume citirea gîndurilor altora. Fiind în acea vreme student la Universitatea din Moscova, dădeam examen la filozofie cu profesorul B., un cunoscut savant.

După ce m-a ascultat cu atenţie, profesorul mi-a spus :

— Văd că nu l-ai citit pe Kant. În capul dumitale sînt numai berării şi săli de biliard.

Această însuşire de a citi fără greş gîndurile altora mi-a frapat atît de puternic imaginaţia încît tocmai ziua aceea a devenit un punct de cotitură în destinul meu, determinînd activitatea mea viitoare în domeniul parapsihologiei.

Este necesar să ne oprim ceva mai amănunţit asupra problemei sugerării imaginilor, deoarece se pare că acest gen de relaţii parapsihologice este cel mai răspîndit.

La noi în laborator se făcea următoarea experienţă.

Inductorul şi percipientul erau introduşi în nişte camere izolate şi lăsaţi timp îndelungat fără hrană. Apoi li se cerea să noteze imaginile ce apăreau spontan în conştientul lor. Fireşte că particularităţile stării fiziologice în care se aflau îi predispuneau să vadă în cea mai mare parte imagini cu caracter alimentar.

Ca urmare s-au obţinut următoarele date de coincidenţe, depăşind considerabil coincidenţele de ordin accidental (vezi teoria probabilităţilor) :

Produse de brutărie — 75% coincidenţe.

Mîncăruri de carne — 83% coincidenţe.

Supe fierbinţi — 87,3% coincidenţe.

Trebuie notat că ecranizarea percipientului cu un ecran metalic n-a dus la modificări substanţiale în distribuţia coincidenţelor.

S-a stabilit că influența exercitată asupra scoarței cerebrale de unii agenți chimici intensifică considerabil relațiile parapsihologice.

Inductorul și precipientul, introduși după ce li s-a administrat o doză considerabilă de alcool în camere izolate și cufundate în întuneric, vedeau lămurit draci și le descriau înfățișarea folosind expresii identice. Efectul era considerabil mai puternic atunci cînd se introduceau în alcool coloizi vegetali din extras de piper roșu și slăbea atunci cînd, odată cu alcoolul, li se dădea și mîncare. Acest din urmă fapt este ușor de explicat dacă ne gîndim ce excitant puternic este, după Pavlov, mîncarea.

Am expus aici un număr relativ redus de cazuri ce pot să risipească neîncrederea pe care o nutresc, din păcate, mulți sceptici față de parapsihologie ca știință. Numai fapte, cum spunea Ampère.

În încheiere aș vrea să mă opresc asupra importanței pe care o poate avea dezvoltarea continuă a parapsihologiei.

Trăim într-o epocă ce se caracterizează printr-o scădere consecventă a consumului de energie umană în totalitatea travaliului efectuat.

Un muncitor apasă pe un buton al dispozitivului de pornire, și asupra stratului de cărbuni se năpustesc puternic jeturi de apă, fărîmițîndu-l. Printr-o simplă apăsare pe buton se pun în acțiune marile macarale ce ridică încărcături grele.

Este timpul să se pună o altă problemă : reducerea consumului de energie mentală pe unitate de producție științifică.

Munca savantului nu se exprimă întotdeauna în astfel de lucruri concrete ca o navă cosmică sau o centrală atomoelectrică. Uneori activitatea lui se desfășoară mult mai modest, exprimîndu-se în prelegeri, articole, apariții publice. Citirea gîndurilor altora va aduce servicii inestimabile în aceste domenii ale muncii științifice, facilitînd astfel de forme de colaborare ca plagiatul și compilarea.

Pe noi ne întreabă adeseori fizicienii :

„Și cum credeți dumneavoastră că se răspîndește în spațiu gîndirea ?"

La care parapsihologii răspund :

„Asta spuneți-o dumneavoastră, că de-aia sînteți fizicieni !"

DUPĂ SFÎRŞITUL LUMII

Globul galben ca paiul de pe ecran se rotea încet. Deşerturi încinse de arşiţă, albii de ape secate, stînci golaşe brăzdate de crăpături...

O planetă moartă, părăsită...

Împuternicitul răsuci butonul de aprindere şi se lăsă pe speteaza fotoliului. Ecranul de un argintiu mat începu să se întunece.

O planetă părăsită! Zece ani de muncă titanică pentru evacuarea populaţiei, nopţi de nesomn şi zile de muncă încordate — toate acestea rămăseseră în urmă.

Ei, e timpul să-şi pună şi el scafandrul pentru că altfel nu-i chip să iasă la suprafaţă.

Încovoindu-şi uşor spinarea sub greutatea balonului de oxigen, păşeşte încet pe străzile pustii şi fără de sfîrşit ale oraşului subteran.

Postul central. Aici încă se mai simte viaţa. Panouri de un alb strălucitor, mii de beculeţe multicolore, ecrane cu imaginea unor maşini ce funcţionează ritmic, fel de fel de aparate tremurîndu-şi indicatoarele...

Apasă pe cîteva butoane: reactoarele luminilor de avarie — *şi pe panou se aprinde un semnal verde, confirmînd pornirea reactoarelor;* oprirea staţiilor de oxigen, oprirea fabricilor de alimente sintetice, a laboratoarelor de sinteză organică, a întreprinderilor industriale, a telecomunicaţiilor, a transporturilor, a industriei miniere. *Acum aproape toate indicatoarele aparatelor s-au oprit la zero. Se sting beculeţele de pe panouri. Au încremenit ciudat imaginile maşinilor de pe ecrane.*

Lumea subterană a planetei se cufundă în somn.

Ultimul buton — alimentarea cu energie. *Ecranele se întunecă. În lumina opalescentă a becurilor de avarie, sala Postului central pare fără sfîrşit...*

Omul, bătrîn, frînt de oboseală, urcă treptele escalatorului imobilizat. Dogoarea de pe suprafaţa încinsă a planetei răzbeşte prin ţesătura deasă a costumului cosmic. E cazul să pună în funcţiune instalaţia individuală de răcire.

★

Pilotul îşi consultă nerăbdător ceasul. Pînă la plecare au mai rămas cincisprezece minute. O mică întîrziere, şi toate calculele de navigaţie vor trebui făcute din nou. De ce merge el aşa de încet?

— Tovarăşe Împuternicit, nava e gata de lansare, echipajul şi pasagerii se află în cabină.

— Maria şi-a scos deja scafandrul?

— Nu. E în compartimentul de bagaje.

— Poftește-o, te rog, să vină aici.

Pilotul priveşte derutat cadranul ceasului, dar Împuternicitul e mult prea cufundat în gînduri ca să observe acest lucru.

Cîteva minute mai tîrziu, o făptură scundă, într-un costum cam larg, coboară scara.

— S-a-ntîmplat ceva?

Ochii albaştri privesc neliniştiţi prin geamul căştii.

— Iartă-mă că te-am deranjat. Aş vrea ca înainte de lansare să văd ce fac odraslele noastre.

— Mergem în colonie?

— Nu. Cheamă-l aici pe şef.

Maria scoate din calota căştii vergeaua subţire a antenei.

— A-381! Vino urgent la locul de lansare. Te orientezi după semnalele mele.

Pilotul, dînd disperat din mînă, urcă scara. Trebuie pregătit totul pentru o corectare a calculelor.

Împuternicitul priveşte curios silueta robotului ce se apropie.

— A-381 s-a prezentat la apelul dumneavoastră.

— Vrea să-ţi vorbească Împuternicitul.

— Vă ascult.

— Noi plecăm.

— Ştiu. Veţi mai reveni vreodată?

— Nu. Părăsim Sistemul solar pentru totdeauna. Fiin-

ţele vii nu mai pot rămîne aici. Acum stăpîni ai planetei vor fi roboţii. Îţi cunoşti bine îndatoririle?

— Trebuie să păstrez în memorie cunoştinţele oamenilor, să mă păzesc şi să păzesc tot ce ne-au lăsat Cei Vii, să-mi fac semeni şi să-i instruiesc, să schimb tactica comportării în funcţie de condiţiile exterioare, să mă perfecţionez încontinuu. În caz că vor veni pe planetă vizitatori din Cosmos, să le transmit ceea ce ne-au înmagazinat în memorie Cei Vii şi tot ce se va fi păstrat pînă atunci pe planetă.

— Perfect. Nu uita că e periculos de stat în subterane. Se aşteaptă să se producă nişte cutremure. Oraşele subterane vor fi probabil distruse. Va trebui să faceţi săpături.

— Asta e prevăzut în programul nostru.

— Aveţi grijă ca bateriile voastre solare să fie întotdeauna încărcate.

— Ştiu asta.

— Planeta nu mai are atmosferă. În prezent, pe suprafaţa ei există un mare pericol meteoritic.

— Colonia noastră se află deja la adăpost.

— Bine. Poţi pleca. Ţine minte că Cei Vii v-au încredinţat tot ceea ce ei au dobîndit în milioane şi milioane de ani.

— Ţin minte.

— Du-te. Succes!

— Drum bun!

— Mulţumesc.

★

Au trecut două milioane de ani, dar minusculul grăunte fără atmosferă de la marginea Galaxiei, aflat departe de rutele navelor de linie ale Comunităţii Cosmice, n-a atras atenţia nimănui.

Cît despre roboţi... Dar mai bine să ascultăm ce spun ei înşişi.

Preşedintele. *Stimaţi colegi, conferinţa noastră este consacrată uneia dintre cele mai interesante probleme ale ştiinţei contemporane, şi anume ipotezei privind existenţa unor forme de viaţă nemecanice. Are cuvîntul onorabilul LA-36-93, automat de categoria A, profesor de sinteză chimică, care va face o comunicare. Vă rog, profesore!*

LA-36-93. *Regulamentul rigid adoptat la consfătuirile noastre mă obligă să mă limi-*

tez numai la o comunicare succintă privind datele experimentale obținute și ipotezele care decurg din ele. Un material mai detaliat este expus în tezele comunicării difuzate participanților la conferință.

În cursul ultimilor ani, în laboratorul nostru se fac experiențe de sinteză a compușilor de hidrocarburi macromoleculari.

În acest an am reușit să realizăm o mică glomerulă de mucozitate care prezintă toate simptomele a ceea ce ne-am obișnuit să numim viață. (Animație în sală.) *Pusă într-un mediu organic lichid, această glomerulă se arată capabilă să se deplaseze în voie, reacționează la excitarea cu curent și asimilează substanțele aflate în soluție. În urma proceselor de oxidare a acestor substanțe, procese încă nu pe deplin lămurite, se asigură balanța bioenergetică necesară. Dacă în lichid lipsește oxigenul, glomerula moare.*

Cea mai interesantă însușire a variantelor de mucozitate obținute în ultimul timp este capacitatea acesteia de a crește și a se înmulți prin diviziune, asimilînd compușii organici.

În felul acesta, nu încape îndoială că avem de-a face aici cu o formă de viață cu totul nouă, foarte deosebită de noțiunile noastre obișnuite despre materia cu un înalt grad de organizare.

Poate că undeva în Univers există lumi unde viața organică a ajuns la o dezvoltare la fel de înaltă ca aceea la care a ajuns pe planeta noastră viața mecanică. (Animație în sală, scîrțîieli ironice pe băncile automatelor de categoria B.) *Îmi dau seama că automatele de categoria B ar dori să știe mai multe despre aplicarea tehnică a descoperirii făcute. Am impresia că însușirea substanței obținute de a reacționa la excitațiile exterioare va permite folosirea ei în unele aparate de calcul care facilitează funcționarea automatelor, iar mai tîrziu poate chiar să se realizeze pe această bază ceva ca un fel de creier electronic.*

Președintele. *Are cuvîntul onorabilul RA-84-41, automat de categoria A, titularul catedrei de evoluția mașinilor.*

RA-84-41. *Materialul experimental prezentat aici de eminentul nostru coleg este foarte interesant și n-avem nici un temei să punem la îndoială autenticitatea lui.*

Mă văd însă nevoit să ridic unele obiecții în legătură cu o seamă de concluzii ale raportorului.

Nu este clar dacă avem într-adevăr de-a face în cazul dat cu o manifestare a vieții în înțelesul deplin al acestui cuvînt. Cred că reacțiile la excitarea cu curent pot fi pur și simplu o consecință a modificării tensiunii de pe suprafața glomerulei de mucozitate. Poate că pe acest principiu ar fi posibilă vreo modelare a unor funcții ale neuronului cu semiconductori, dar mă îndoiesc ca din niște modele așa de primitive să se poată crea vreodată ceva fie chiar numai aproximativ asemănător cu un creier electronic. Nu trebuie uitat că la baza oricărei activități de gîndire stă acea însușire de a păstra informațiile care se numește memorie. Cu toată varietatea genurilor de memorie pe care le cunoaștem — memorie magnetică, memorie capacitivă, memorie criogenică —, nici unul dintre ele nu poate fi realizat într-o substanță organică.

În felul acesta, trebuie considerat că toate ipotezele cu privire la posibilitatea modelării proceselor de gîndire ale unor automate cu o combinație de elemente alcătuite pe bază de compuși de hidrocarburi sînt cu totul lipsite de temei.

Președintele. *Are cuvîntul venerabilul NA-54-26, automat emerit de categoria A, doctor în filozofie.*

NA-54-26. *Aș vrea să abordez problema de pe poziții oarecum diferite decît acelea pe care s-au situat antevorbitorii.*

Înainte de toate trebuie definită însăși noțiunea de „viață". Așa cum vedem noi lucrurile, viața este alcătuită din următoarele elemente:

a) existența unor aparate care transformă lumina solară în energie electrică, baza activității motrice a organismului și a proceselor de gîndire ce se desfășoară în el;

b) capacitatea de a construi semeni și de a le transmite acestora experiența acumulată.

Poate oare materia organică să îndeplinească aceste condiții?

Știm că pe bază de compuși de hidrocarburi nu se pot crea fotoelemente care transformă radiația în energie electrică.

Balanța energetică poate fi menținută prin reacțiile oxi-

dării numai într-un mediu lichid, deoarece în contact cu oxigenul în formă de gaz ființele organice ar arde imediat. Noi reușim să obținem lichide numai în condiții de laborator. Putem, desigur, să dăm frîu liber fanteziei și să ne imaginăm o lume ipotetică în care substanța se află în fază lichidă și conține tot ce este necesar pentru viața ființelor organice. Ce se va întîmpla în acest caz?

Înmulțirea necontrolată în progresie geometrică prin diviziune va epuiza foarte repede toate resursele de viață ale mediului și materia înmulțită se va priva ca singură de tot ceea ce slujește ca premisă pentru existența ei.

Concluzia vine de la sine: ipoteza că în natură ar exista forme de viață cu hidrocarburi nu rezistă la critică.

Președintele. *Mai dorește cineva să ia cuvîntul? Dumneavoastră? Ce indice și ce titlu aveți? Perfect! Are cuvîntul stimabilul IV-9 611-7 442, automat de categoria C, aspirant la Institutul de istorie a planetei.*

IV-9 611-7 442. *Eu sînt, ca să zic așa, prea puțin competent în materie și în genere nu pot să fac nici un fel de afirmații; cred însă în genere că imaginile acelor ființe ciudate pe care le întîlnim cu prilejul săpăturilor ce se fac pe locul așezărilor antice din era mașinilor primitive, considerate rod al creației automatelor primitive... nu cumva oare erau într-adevăr monumente ale culturii unor vizitatori organici din Cosmos care i-au supus în acea epocă îndepărtată pe strămoșii noștri?* (Scîrțîieli vesele în sală, urmate de un hîrșîit asurzitor.) *M-am gîndit, de asemenea, că satelitul conic al planetei noastre e, poate, ca să zic așa, opera lor.* (Vacarm în sală, strigăte: „Regulamentul !".) *Scuzați... desigur, ca să zic așa... în genere, nu-mi închipuiam...* (Își reia locul.)

Președintele. *Permiteți-mi să trag concluzii la discuția noastră. Se pare că în prezent n-avem nici un motiv să considerăm reală existența în natură a unor forme organice de viață pe bază de compuși de hidrocarburi. Cît privește aplicarea tehnică a paradoxului descoperit de colegul nostru, cred că încercările de a-l folosi în noile aparate de calcul ar putea constitui un obiect de atenție, deși în calea realizării acestei idei stau încă foarte multe dificultăți de ordin pur ingineresc.*

O BIOTRANGULAȚIE DUBIOASĂ

Au trecut cel mult zece ani de cînd Norbert Wiener a emis îndrăzneața ipoteză a posibilității de a se transporta oamenii în orice punct al spațiului cu ajutorul semnalelor electromagnetice.

Într-adevăr, orice om este o combinație unică de celule de structură individuală și dacă s-ar reuși să se descifreze cu ajutorul metodelor fizice această structură, dacă acest cifru ar putea fi tradus în limbajul semnalelor și al comenzilor și dacă aceste semnale ar putea dirija sinteza celulei vii, ideea ar putea fi realizată cît se poate de simplu.

Această abundență de „dacă", atît de dragă inimii unui scriitor de anticipație, nu putea să rămînă neobservată și nu e de mirare, de-aceea, că țelina în care genialul savant a tras prima brazdă, arată într-un răstimp scurt cu plugul Imaginației și îngrășată din belșug cu sudoarea Inspirației, a rodit florile vii ale Ficțiunii.

Nu te întrista, o, tu, cel mai bun și mai serios cititor de scrieri științifico-fantastice ! Departe de mine gîndul de a ieși pe acest ogor bogat cu cvadriga Parodiei, călcînd grînele folositoare și buruienile în copitele Sarcasmului, ale Ironiei și Satirei.

Eu nu sînt decît un timid pelerin, căruia îi trebuie un minuscul petic de pămînt slobod ca să semene acolo un neînsemnat bob de Îndoială, modestă ofrandă adusă zeiței Știința. Crede-mă că sînt animat de un singur gînd, și anume de speranța de a căpăta din mîinile ei iertarea pentru vechile mele păcate literare.

Nu m-aș fi abătut de pe drumul bine bătătorit al genului dacă în neobișnuita istorie pe care vreau să ți-o relatez nu s-ar

fi împletit în chipul cel mai strîns problemele deplasării biotrangulației și teoria lui Pavlov despre reflexele condiționate.

Aici anume, în văgăunile întunecoase ale zonei de hotar a științelor, adesea accesibilă numai scriitorului de anticipație, se ascunde de ochii oamenilor în zilele fierbinți ale disputelor științifice acea enigmatică și insesizabilă anacondă care este Adevărul.

Îți promit, cititorule, să evit pe cît posibil șabloanele literare. Eroul meu va fi nu un bătrîn profesor de fizică, ci un tînăr matematician, candidat în științe.

Matematicienii sînt niște oameni bizari, la ei totul e pe dos. Ziua și-o consacră muncii, iar orele de răgaz le folosesc citind literatură de science-fiction, colportînd anecdote veșnic tinere și făcînd sport.

De altfel, dacă, pe măsură ce armata Maiestății Sale Matematica va cuceri alte și alte regiuni, censul de vîrstă al mareșalilor invincibilei oștiri va continua să scadă mereu, lucrurile vor ajunge pînă acolo încît ei vor juca arșice.

Nu, omul de știință din zilele noastre nu e pedantul acela distrat care s-a statornicit temeinic în paginile romanelor fantastice. Priviți-i pe băieții aceștia voioși în timpul unui simpozion. Nu întîmplător cuvîntul „simpozion" înseamnă în traducere „chef" ! Zău, un șaslîk nu poate fi dres mai bine decît cu o pătimașă dispută științifică și nimic nu potolește așa de bine setea cunoașterii ca un schimb de păreri și o sticlă de vin sec. Un hîtru bun de glume a spus că se poate numi simpozion orice conferință științifică dacă la această conferință se bea tot ce este mai tare ca berea și dacă toți vorbesc în același timp.

Dar destul cu asta, căci altfel cititorul va fi în drept să mă bănuiască de lipsă de respect față de știință, în vreme ce limbuția asta a mea e provocată pur și simplu de simpatia sinceră pe care o nutresc față de tînăra generație a slujitorilor ei.

Așadar, eroul meu este un tînăr matematician.

În buletinul de identitate e trecut Leonid Raspliuev, dar vrăjitoarea Dragoste a prefăcut acest nume maiestuos în tandra poreclă Lioka. Faceți cunoștință : Lioka Raspliuev, candidat în științe fizico-matematice.

Nu pot să mă folosesc de dreptul sacru al scriitorului de anticipaţie şi să-l prezint cititorului în cabinetul său de lucru. În primul rînd, el lucrează într-o instituţie denumită modest cutie de scrisori, în al doilea rînd, nu are cabinet, iar în al treilea rînd tot n-aţi înţelege nimic oricît v-aţi holba la foile de hîrtie pline de semne cabalistice, alternînd cu schiţe de picioruşe de femeie. Mai bine să facem cunoştinţă în locuinţa lui cu două camere, construită prin cooperativă, în momentul în care se pregăteşte să părăsească Capitala pentru a lua parte la un misterios simpozion pe malurile Kurei.

Iertaţi-mă, dar era cît pe ce să uit să v-o prezint pe soţia sau „sistemuţa" sa, cum sînt numite de obicei consoartele tinerilor savanţi. O cheamă... ei, da, desigur, Nonna ! Cum altfel ar putea s-o cheme ?!

Politeţea elementară cere să-i dăm cuvîntul mai întîi ei :

— Să-ţi dau labele de gîscă ?

— M-m-m-m... Numai datorită unui îndelungat antrenament conjugal se putea ghici în acest răspuns simplu ca un mîrîit o negaţie. De altfel, la ce te mai poţi aştepta de la un om care încearcă să îndese într-o servietă de două ori mai multe lucruri decît poate ea să cuprindă ?

— Atunci mai ia o pereche de chiloţi.

— Pentru ce ?

— Ca să te schimbi după ce faci baie.

— Ei, drace ! Lioka izbuti, în sfîrşit, să rupă încuietoarea servietei. Ţi-am spus de douăzeci de ori că plec nu la o staţiune balneară, ci ca să lucrez. Înţelege odată că în zece zile... Dar unde e aparatul de ras ?

— L-am pus în valiză, sub pijama.

— M-m-m-m...

Lioka se apucă să scoată la lumină conţinutul servietei. Timp de cîteva minute privi dus pe gînduri o mapă groasă de pînză.

— Nonna !

— Ce-i !?

— O să vină un individ să ceară mapa asta. Să nu-i spui că am plecat.

— De ce ?

— Am eu motivele mele. Îi spui că nu sînt acasă și că te-am rugat să-i dai tu mapa.

— Bine.

— Și în general vorbește mai puțin de simpozionul ăsta. Așa trebuie.

— Bine, Lioka !

— Așa-a... Lioka legă cu o curea servieta, luă valiza și, pecetluind buzele Nonnei cu un sărut distrat, porni spre ușă. Hai noroc !

— Săpunul l-ai luat ?

— L-am luat, l-am luat.

— Cînd să te aștept ?

— Peste vreo zece zile, nu mai devreme.

★

Au trecut trei zile. În prima zi, Nonna a savurat compania fermecătoarei și ușuratecei sale prietene Libertatea, cea de-a doua zi și-a petrecut-o împreună cu bătrîna cameristă Plictiseala, iar în cea de-a treia zi, istovită de vizita inoportună și agasantă a Singurătății și Nostalgiei, s-a culcat la ora 10 seara.

Trecuse de miezul nopții cînd cineva o scutură de umăr și o voce cunoscută rosti această frază, cu care era obișnuită :

— Du-te mai încolo, că nu pot să dorm suspendat în aer !

Dintre toate reflexele pe care și le-a format omul pe drumul lung al evoluției, reflexul conjugal e cel mai rezistent. Bombănind obișnuita observație că, din păcate, industria încă nu produce paturi triple, Nonna se dădu mai la perete.

Nu se știe cum ar fi decurs această noapte dacă pe la ora 3 Lioka n-ar fi resimțit o sete cumplită.

În drum spre bucătărie, el răsturnă lampadarul de lîngă pat, făcînd cu acest prilej un zgomot ce s-ar putea asemui numai cu acela provocat de prăbușirea Turnului din Babilon.

Nonna aprinse aplica și rămase uluită, cu privirea ațintită asupra soțului ei.

— Lioka, tu ?!

După expresia de pe fața lui Lioka se putea presupune că în locul mult iubitei sale soții el a văzut în patul conjugal Meduza din legendă.

— Nonna ?!!

— De ce ești aici ? întrebă Nonna, punîndu-și halatul pe umeri. S-a întîmplat ceva ?

— Nu știu..., zise el cu o expresie de totală perplexitate pe față. Pe cuvîntul meu că nu știu...

— N-ai fost la Tbilisi ?! o fulgeră o bănuială teribilă. Spune-mi adevărul, n-ai fost ?!

— Am fost. Lioka se ridică de la mijloc și-și prinse capul în palme. De fapt... și acum sînt la Tbilisi...

— Cum ai zis ?!

Pe de o parte, aromele bucătăriei gruzine pe care le răspîndea Lioka excludeau orice bănuieli, dar pe de altă parte...

— Cum adică la Tbilisi ?! Îți dai seama ce vorbești ?! Lioka !

— Nu înțeleg nimic. Lioka își frecă fruntea cu palma. Nu înțeleg, Nonna, deși bănuiesc eu ceva. De altfel... zău că nu știu dacă se poate să vorbesc despre asta, pentru că eu...

Ei, drace ! Aici mirosea a mister...

N-aș vrea să dau în vileag metodele pe care le aplică în astfel de cazuri jumătatea cea mai bună a omenirii.

— Vezi să-ți ții gura, zise Lioka. Juri ?

— Jur ! Razele trandafirii ale soarelui ce răsărise învăpăiaseră cununa de păr bălai de pe pernă. Îți jur, Lioka, doar mă cunoști !

— Ei bine... la simpozionul ăsta era un grup de fizicieni care au vorbit despre ideea himerică a biotrangulației, susținînd cum că aceasta e posibilă.

— A cui, zici ?

— A biotrangulației. Mă rog, e vorba de posibilitatea de a transporta omul în orice punct din spațiu.

— Cu ce ?

— Cu nimic. Uite-așa, prin eter.

— Un fel de televiziune, da ?

— Hm, nu chiar... La televiziune vezi o imagine, pe cînd aici... Lioka o mîngîie pe obraz. Aici, ca să zic așa, are loc o transportare completă a unui corp material. De altfel, astea sînt amănunte care nu pot fi colportate. Nu uiți că ai jurat, nu ?

— Nu uit, Lioka. Și zici că ei te-au trans... trans...

— M-au biotrangulat. Altă explicație nu pot găsi. Știi, în cursul zilei am atacat vehement referatul principal, de-

monstrînd că la nivelul actual al ştiinţei aşa ceva nu se poate realiza. Probabil că ei au vrut să facă o glumă.

— Te-a durut?

— Nu. Şedeam la masă. Ei aduseseră cu dînşii o ladă neagră. În vremea asta eu mîncam şaşlik cu costiţe, cînd deodată...

— Erai beat?

— Vai, Nonna! Doar sîntem la un simpozion.

— Ia stai! Dar bagajul? Nonna se ridică şi ea în capul oaselor. Au trangulat şi valiza?

Lioka dădu din mîini.

— Valiza a rămas la hotel. Probabil că le-a scăpat din vedere...

— Trebuie să dai imediat o telegramă! Nonna se duse la telefon. La ce hotel ai tras?

Lioka acoperi dintr-un salt distanţa de cinci metri care îl separa de ea.

— Ce, eşti nebună? Gîndeşte-te în ce situaţie mă pun! Sînt membru al comisiei de redactare. Îţi închipui ce haz au să facă toţi dacă se va afla că am fost biotrangulat imediat după ce am luat cuvîntul?!

— Da, dar valiza...

— Trebuie să plec imediat cu avionul la Tbilisi. În două ore sînt acolo, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Să încerce ei să dovedească că m-au...

— O, Doamne! Ai să te fîţîi mereu aşa încoace şi încolo?

— Nu, vezi bine, a doua oară nu-mi mai fac ei figura asta!

Lioka se îmbrăcă la repezeală şi porni spre uşă.

— Am plecat.

— Bani de bilet ai?

— Am, am. Fug, ca să nu pierd avionul.

Lioka dispăru la fel de subit cum a apărut, şi numai perna mototolită, ce mai păstra un amestec de miros de ceapă şi de vin de Ţinandali, stătea mărturie că ceea ce a fost n-a fost un vis.

Cît priveşte diverse vorbe cum că... Nu, nu! Povestea asta e mai bine să rămînă o enigmă pentru generaţiile viitoare.

În româneşte de IGOR BLOCK